

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 3. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20'—, polletno K 10'—, četrtletno K 5'—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 30'—, — Naročnina se pošilja upravnistvu. — Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITICEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo: Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 6. Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: petič vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglašanju po- pust. — Za odgovor je priložiti znakmo. — Telefon številka 118.

Slaba znamenja.

Skoraj nobenega upanja ni, da se prepreči nadaljno prelivanje krvi na balkanskem bojišču in že se kaže v daljši konečni napad zavznikov na zadnje turške utrdbе... To bi ne bilo največje zlo, kajti zavezništvi bi pomaknili bolgarsko-turško mejo še dalje in bi morebiti izpodili samega Turka iz Evrope. — Toda ravno s tem se skrivajo nedogledni mednarodni spori. Ako zavzniki vzamejo Carigrad, bi ne postalo važno le vprašanje tega mesta, ampak cela zmes vzhodnih vprašanj: armensko vprašanje, Dardanele, Mala Azija in tu bi nesloga velesil in njih nasprotstva mogla provzročiti splošen boj, katerega posledice moremo komaj izdaleka slutiti. Ko se je zamračilo balkansko obzorje, potemnilo se je tudi obzorje cele mednarodne politike, prevrat v Carigradu — more prinesiti prevrat v celi Evropi. Črnemu oblaku, ki se je dvignil na vzhodu, ko se je začelo jasnit, se je pridružil že drugi oblak. Rumunska je nervozna in zahteva v tem težkem času rešitev svojega vprašanja z Bolgarsko. — Mnogo še bolj črni oblakovi bi mogli zagrniti celo obzorje in strela, ki se skriva v njih bi mogla udariti s tako silo, kakor je ne pomni človeštvo. Gremo zelo usodnim dnevom nasproti in treba bo veliko ljubezni do miru in velike zavesti odgovornosti onih, ki odločujejo usodo Evrope, da ne doživimo eno največjih katastrof v zgodovini človeštva.

Novi list.

Navedene besede dobro označuje današnji položaj v Evropi. Živimo v veliki negotovosti. Nekateri listi so sicer mnenja, da se mir reši za vsako ceno in mogoče je, da se bo to moralo zgoditi — toda lahko se zgodi, da en sam nepremišljen korak prevrne sedanje evropsko ravnovesje v splošno zmešnjavo, iz katere bo izšel kot zmagovalc oni, ki bo močnejši.

Graška »Tagespöst« imenuje to dvojni trozveze in tripelentente. Ta dvojni trozveze je cel čas balkanske vojne in temu dvoboju se morejo Balkanci zahvaliti, da so lahko nemoteno obračunali s Turčijo. Toda uloge so se med tem nekoliko zamenjale. — Že včeraj smo pisali o Nemčiji in res je, da sedaj Nemčija

prevzema glavno in vodilno ulogo. Avstrija jo bo seveda v vsaki politiki podpirala — z Avstrijo pa stoji Rumunska kot zadnji del onega obloka, ki brani Rusiji pot na Balkan. Le poglejte zemljevid in vam bo jasno, zakaj je začela Rumunska spor z Srbijo. — Prej se je bil na Balkanu boj med Avstrijo in Rusijo, sedaj nastopa Nemčija. Da pa je Nemčija za hrbtno zelo vezana, je splošno znano.

Ako pogledamo v te napete razmere, se nam zdi, kakor pred tridesetletno vojno. Takrat so bili motivi dolgoletnih bojev — verski, zdaj so narodni. Iz one vojne se je razvila druga, cela srednja Evropa je bila uničena. Sledile so važne izpremembe v posesti dežel — pa tudi absolutizem, ki je ležal do velike revolucije nad izčrpanimi narodi. Dasi danes ni krika o vojnih pripravah, vendar se na skrivaj vrši oboroževanje.

Po podatkih raznih listov ima Rusija na avstrijski, oziroma na nemški meji koncentrirano močno armado, ki šteje več kakor 600.000 mož.

Utrdbe na Poljskem in v Volhiniji se z mrzlično naglostjo izpopolnjujejo.

Osrednje skladišče v Varšavi je že dograjeno. Na zapadni strani Varšave so zgrajene močne utrdbе, ki so v zvezi z utrdbami v Zegrzu in v Novem Georgijevsku.

Ta trdnjavski trikot je armiran z najmodernejšimi topovi. Vseh topov je okrog 3000, v trdnjavah samih pa je nameščenih okrog 150.000 mož.

Trdnjave Grodno in Kovno na nemški meji, Rovno, Luck in Kovel so bile na novo utrjene in armirane z najmodernejšo artilerijo.

V Lucku in Rovnu se nahajajo ogromne zaloge živil. V Kovelu se je zgradilo utrjeno vojno taborišče.

V Dubnu so bile utrdbе ojačene in izpopolnjene.

V Volhiniji so bile pri Kremenicu in Ostrogu zgrajene čisto nove utrdbе.

Tudi na rumunski meji se vrše silne vojne priprave. Več armadnih korov je zbranih ob meji, da lahko vsak trenotek prekoračijo romunsko mejo.

Na reki Visli si je Rusija zgradila močno rečno flotilo. Rečni monitorji neprestano križarijo med Varšavo, Ivanorodom in med Novim Georgijevskim.

Železniška uprava je dobila ukaz, naj ima pripravljen ves svoj vozovni park, da lahko vsak trenotek odpošlje potrebno število vozov na odrejeno mesto. Glavne železniške postaje na meji so že sedaj pod vojaško upravo.

Na raznih važnih točkah so zgrajena velika skladišča, ki so prenapolnjena živil, streljiva, sanitetnih

potrebščin in drugega potrebnega materiala.

Vse trdnjave in utrdbе so za šest mesecev preskrbljene z živili in streljivom. Važnejše trdnjave kakor Varšava in Brest-Litevsk imajo zaloge streljiva in živil, ki zadostujejo za več kakor eno leto.

Vojna uprava je naročila ogromne količine konzerv, prepečenca, ovsa, sena. Vsa ta naročila se morajo efektivirati do spomladi.

V Nemčiji je naročenih 300 tovornih avtomobilov, ki se morajo izročiti vojni upravi najkasneje dne 1. marca t. l.

Na Francoskem je bilo kupljenih več sto aeroplanov.

Ob raznih železniških postajah je vojna uprava zgradila parne pekarne. Tu so tudi nakopičene silne količine kuriva.

Po vseh tvornicah orožja in streljiva delajo noč in dan.

Tako se glase vesti o vojnih pripravah Rusije. Ako so te vesti resnične — vzroka nimamo, da bi o njih dvomili — potem ni dočela neutemeljeno mnenje, da se nad evropskim obzorjem zbirajo zelo, zelo grozeči oblaki.

Evropski državniki kažejo zelo niroljubno lice. Toda večoboroževanje — katerega gonilna sila je Nemčija — ne more voditi drugam, nego v uničujočo vojno.

„Slovenec“ in Radovljica.

Nič jim ne verujte, nič jim ne dajte!

Havliček.

Duševni velikan češkega naroda Havliček je tako mislil o klerikalcih. Kot prvobornik za narodovo povzdigo in svobodo je sprevidel, da je bila zmaga klerikalizma vedno poraz za češki narod. Vedel je pa tudi, da rimski klerikalizem ni izbirčen pri sredstvih in da se skuša prikrasti v najbolj prikupni obliki v narodovo dušo in srce, ga otrovati, zaslužiti duševno in materijalno in izrabiti za tuje, rodne, nenarodne cilje. Tudi Slovenci smo žalibog ravno v sedanjih dobi hudo izkusili, kako resnične so misli velikega Havlička. Pod raznimi krinkami skuša klerikalizem doseči svoje namene. Tako si je v zadnjem času nadel v Radovljico gospodarsko krinko, ko je ravno predpust, in »Slovenec« (z dne 25. I. 1912 št. 20.) govori in protestira na vse mogoče načine. Poskočni fant, Martin kaplan, pa umen gospodar: tega vendar ne mislite resno! Saj radovljiški kanonik niti vprašanja glede organizista ne more rešiti, pa hočejo ti gospodje kar naenkrat Radovljico gospodarsko rešiti! No, sicer pa vemo, da se klerikalci samo šalijo in da so v predpustu zagrizenosti zadnji nedeljo izdali

»Slovenec« ne kot političen, temveč kot humoristični list v zabavo vsem, ki so radi dobre volje...

Poslanci S. L. S. in klerikalni mestni zastop so že dosedaj dosegli toliko za Radovljico, da morajo volilci brez agitacije voliti pri prihodnjih deželnozbornih volitvah za poslanca dr. Lovro Pogačnika, moža, ki se je že ovekovečil pri »Orlu« in katerega so ljubljanski volilci zadnjič odklonili.

Ne boš kaše pihal, Martin! Tudi naši volilci hočejo videti zasluge klerikalcev. Naštetimo jih! Radovljica je dobila po zaslugi in trudu ranjega dr. Vilfana vodovod. Dobro! Naprej! Klerikalci so po zaslugi in trudu okr. glavarja pokvarili cesto s trotoarom proti kolodvoru. Naprej! Klerikalci so speljali odvod vodovoda na vrt svojega financarskega somišljenika. Nastavili so za občinskega tajnika moža, ki je obenem občinski odbor-nik. Požarna bramba ni dobila od klerikalnega deželnega odbora nobene podpore. Kanonik ne pusti speljati trotoarja po svojem svetu. Isti maš-nik greje denar, volilo ranjega g. Hočvarjeve, da bi se ne prehladil in ne namerava za enkrat še ničesar z njim ukreniti itd. Itd. Pa kaj še vse to! Kar se bo v bodoče naredilo, to bo presegalo človeški um! Kaplan sicer ne misli agitirati, kot sam pravi, vendar pa piše kilometrske članke in ropota v »Slovencu« tako, da ni že več okusno. Kolodvor bo razširjen, predragi Radovljičani, in sicer ne zato, da bi Vi klerikalno volili. Ne! Ne! Samo zato, da Vam klerikalci lubezen skažejo! »Slovenec« ne sme sicer preveč o tem pisati, kot pravi sam, a uverjen naj bo vsak, da bodo klerikalci pri drugih, tretjih volitvah zopet s kolodvorom agitirali, to se pravi, bodo zopet govorili o svoji ljubezni za povzdigo mestnega gospodarstva. Kaplana prosimo, da nam napiše v »Slovencu«, dokler je še predpust, če je že ministristvo potrdilo načrt za most med radovljiško cerkvijo in Predtrgom. Dalje naj nam tudi blagovoli poročati, koliko bo veljal most med Radovljico in Lankovem. Upamo za gotovo, da bodo klerikalci zračunali, da bo vse to veljalo le en svetel groš. — Naš mestni zastop protestira. Prav ima to je njegova reč! Vendar, ker že skrbi tako za mesto, bi ga vprašali, ali je res, da je mestno gospodarstvo in upravljanje tako vzorno, da par treznejših klerikalnih mestnih odborikov večkrat protestira: »Tako ne smemo! Mislimo sicer, da cela zadeva ni preveč huda, vendar pa je videti, da so klerikalci, kar zaljubljeni v protestiranje. — Konec konca pa še nekaj za kratek čas. »Slovenec« je priobčil v isti številki, ki je tako humoristično nadahnjena, članek: Iz tabora Čvičkarjev. Slovenska javnost dobro pozna literarno in politično krivokljunstvo tega klerikalnega organa. Poleg tega ima pa »Slovenec« včasih tudi smolo.

Norčuje se iz Čvičkarjev, sicer ne preveč duhovito, vendar bodo imeli nekateri klerikalci to za humor. Smola »Slovenca« pa obstoji v sledečem: Tistim, katerim prvotno velja ime Čvičkarji, so večinoma klerikalni volilci, od Zamernika doli do Pavla Jesprena. Čestitamo! Ahasver.

Pred nadaljevanjem vojne.

MLADOTURKI NEPOPUSTLJIVI

Carigrad, 27. januarja. Uplivni člani mladoturškega odbora so imeli skupščino, na kateri so razpravljali o položaju. Skupščina je sklenila, da se ne smejo niti Egejski otoki niti Drinopolje odstopiti.

TURSKI DELEGATI BREZ INSTRUKCIJ.

London, 27. januarja. Turški delegati do včeraj zvečer niso dobili še nobenih instrukcij. Tudi še niso obveščeni, da je Porta odgovorila na noto velevlasti.

ZAVEZNIKI PRIPRAVLJENI NA NADALJEVANJE VOJNE.

Sofija, 27. januarja. Vse informacije iz vladnih krogov potrjujejo, da je vlada odločena mirno čakati nadaljni razvoj dogodkov v Carigradu in prepustiti eventualne nadaljne korake za pospešenje sklenitve miru, velevlastim. Le za slučaj, ako turški kabinet ne bo pristal na odstop Drinopolja, bodo mirovna pogajanja prekinjena in premirje odpovedano.

Belgrad 27. januarja. Ministrski svet je sklenil, najprej počakati na turški odgovor na noto velevlasti. Če bo odgovor odklanjajoč ali nejasen, bo premirje takoj odpovedano. Ta sklep popolnoma soglašata tudi s stališčem bolgarske vlade.

SKLEP BALKANSKIH DELEGATOV.

London, 27. januarja. Kedaj bo izročeno turškemu delegatu pismo, v katerem balkanski delegati odpovedujejo mirovna pogajanja, še ni znano; morda se to zgodi jutri. V noti se bo naglašalo, da je mirovna konferenca prekinjena vsled obotavljanja Turčije, da sprejme predložene pogoje. Načrt note bo še enkrat predložen skupščini, ki se vrši jutri. Na tej seji se bo tudi odločilo, kedaj se ima nota izročiti. Odgovornost se zavrta na Turčijo.

London, 27. januarja. Neki balkanski delegat je izjavil, da bo za slučaj, če Turčija odbije odstop Drinopolja v formalnem odgovoru, nadaljevanje vojne edini odgovor in bi se vojna lahko pričela že koncem tega tedna.

LISTEK

M. ZEVAKO:

V sencu jezuita.

(Dalje.)

In dasi je rekla te besede z mirnim glasom, vendar je Ragastan čutil, da se skriva strašna drama v preprostih besedah:

»Lastnik te hiše je mrtev.«
»Madam,« je rekel vitez resnično ganjen, »rad bi vam ponudil več od banalne zahvale... Ali morem storiti kaj za vas?«

Magdalena je stresla glavo, in žarek zmagošlavja se ji je zasvetil v oči.

»Vse, kar je mogoče storiti zame, sem že storila sama,« je dejala. »Ne delajte si torej skrbi, gospod. Ostanite v tej hiši dokler se vam zdi koristno ali prijetno. Bodite kakor doma, in to tem bolj,« je dodala z usmevom, »ker nima od te hiše nič hče dvojnih ključev — niti jaz sama ne...«

S temi besedami se je naklonila kavalirsko, in preden sta Ragastan in Beatrice premagala svoje začudenje, jima je izginila izpred oči.
»Čudna ženska!« je rekel vitez. »Pretrpela je mnogo in še trpi. Marsikaj bi dala, da bi poznala njeno bol in bi jo mogla tolažiti...«
»Ne misliva več na to, vsaj zdaj ne. Draga moja, uredi si s tem otro-

kom kar najbolje... Jaz in Spadakapa imava še neko pot.«
Beatrice se je zdržala.

»Ali gresta v Dvor Čudežev?« je dejala in prebledela.

»Potrebno je. Samo dve uri mi še preostajata, da pridem do malega moža, ki nosi ime najinega sinu.«
Žileta je sklenila roke.

»Oh, rešita ga!« je zaprosila.
»Izkušal bom,« čete mojca. Na pot tedaj! Z Bogom! Eh, per bakko, kakor je govoril naš raniki sovražnik Bordžia, saj smo videli še vse drugačn: reči!«

Beatrice je komaj premagala genotje, ki ji je stisnilo srce. Pa tudi Ragastan ni hotel pokazati, da ga je pretreslo. Stisnil je ženo na prsi, objel tudi Žileto, nato pa je naglo odšel v spremstvu zvestega Spadakape.

Bilo je nekako okrog desete ure.

DRUGI DEL.

I.

Rokovnjači in vlačuge.

Policija t istih časov je bila kljub krutosti kaznovanja v izvestnem smislu vendarle paradiž, ako jo primerjamo z današnjim peklim. Vešala in grmade si srečaval sicer korak za korakom; toda gnet, ki je pritiskal na družbo, je bil izraz sirove, takorekoč vidne sile: takrat ni bilo niti policajev, da bi te jemali na zapisnik, ako si zavriskal na ulici,

niti tistega podlo strahopetnega vohunjenja in pedantske perfidnosti, ki je značilna za policijo današnjih dni kulture in napredka.

Dandanašnji je na primer vsaka policijska operacija stroga tajnost, dokler je ne izvedo po natanko določenih paragrafi.

Takrat pa so vedeli vsi rokovnjači na Dvoru Čudežev, da se pripravljata proti njim pohod — neke vrste ogromna brakada, ki jo je bil zamislil Monklar ob nasvetih Ignacija De Lojola.

Edino, česar niso vedeli rokovnjači, je bil dan, kdaj se izvrši sovražna nakana.

V pričakovanju tega dne se je bil Dvor Čudežev pripravil na pravcato obleganje.

Kralj argotski — berač Trikot — je bil spretno razširil vest, da so sploh upustili misel na takšen pohod; toda Manfred in Lahntné sta dosegla s svojimi nasveti, da so rokovnjači ravnali kljub temu tako, kakor da je pričakovati napada vsak trenotek.

Trikot, ki je bil nasprotnik vsakega odpora, se je delal, kakor da jemlje ulogo vojskovodje jako resno.

Kakor običajno, je bil razpostavljen tudi tisti večer straže po vseh ulicah, ki so mejile ob prostrani štrikotnik.

Toda te straže so bile njegove kretaure in slehernemu je bil naročil:

»Ne recite ničesar, in pustite jih skoz!«

Po teh kratkih pojasnilih se vrnilo k Ragastanu.

Vitez in Spadakapa sta bila naglo odšla iz ulice Sen Deni po bližnjici proti Dvoru Čudežev.

Ragastan je bil v skrbeh.

Vedel je, da mora priti do Manfreda, pa naj ga stane, kar hoče.

Toda vselej, kadar je hotel prodreti v kraljestvo Argotsko, je bil naletel na tako čudne zapreke, da ni imel prav nikakega upanja, da se mu posreči nočoj.

»Gospod,« je dejal Spadakapa, smejoč se pod svojimi strašnimi brki, »ali veste, na kaj sem mislil, ko sva bila zaprta v kleti pri Tuilerijah?«

»Ne vem, a rad bom poslušal, če mi poveš...«

»Mislim sem, kaj bi bilo, če bi bilo slučajno zaježalo kakega vojaka, pa bi bil hotel piti vino iz našega soda...«

»Ostalo si lahko mislim: morali bi se bili spopasti. A zakaj ti prihaja to na um?«

»Kar tako: mislil sem si — ljudje, ki jih žeja, so zmožni vsega — še povelje bi pozabili, ki jim je dano.«

»Že vem, kaj hočeš reči, a tvoje sredstvo je slabo!... Poizkušal sem že to... Ne, ne, jaz imam drugo idejo, ki se nama utegne posrečiti. Stopiva...«
Pospešila sta korake.

Kmalu sta bila v labirintu nesnažnih in mračnih uličic, ki so tvorile nerazrečno mrežo okrog rokovnjaškega kraljestva.

Ragastanova misel je bila, povedati prvemu rokovnjaču, ki mu bo hotel zabraniti prehod, novost, ki jo je bil izvedel iz kraljevih lastnih ust, to je, da naskoči Monklar o polnoči Dvor Čudežev z vsemi svojimi silami.

Toda kako se je moral čuditi, ko je videl, da ga ne ustavlja nihče. Zdajci pa sta stopila v uličico, sredi katere se je dvigala barikada, sestavljena iz tramov in sodov.

»Aha!« je dejal sam pri sebi, »ljudje so vednarle zavohali, kaj se pripravljata! Torej naju ustavijo tukaj.«

Blizu njega se je pojavila možka postava.

»Priatelj,« je rekel Ragastan, »jaz moram noter. Za kožo vam gre, vam vsem.«

»Ali ste z dvora?« je dejal Ragastan. »Le pojdite.«

Bil je eden izmed Trikotovih stražnikov.

»O kakšnem dvoru govori?« se je vprašal Ragastan začuden.

In preskočil je barikado, ki je zapirala vso ulico.

Ne vprašujoč še dalje, kaj pomeni ta nenavadna lahkota, s katero je prišel v deželo rokovnjačev, in še posebno ob tem času, ko so morali biti oprezniji nego kdaj poprej, je nadaljeval Ragastan svojo pot.

BALKANSKI DELEGATI SE PRIPRAVLJAJO NA ODHOD.

London, 27. januarja. Srbska, bolgarska in grška delegacija bodo šle ena druga jutri, v sredo in četrtek dejeuner. Govori se, da pomeni to njihov odhod iz Londona. Vojaški svetovalec bolgarske misije, polkovnik Gostov odpotuje jutri na linijo Cataldeze.

RUSKI LIST O STALIŠČU VELEVLASTI.

Petrograd, 27. januarja. Ruski uradnik »Rusija« piše: Kljub novi situaciji v Carigradu, se stališče velevlasti, izraženo v kolektivni noti na Porto, ni spremenilo. Ruska vlada je bolj kot kedaj poprej, pripravljena na vsak način preprečiti nadaljevanje vojne in bo v to svrhu podvzela vse potrebne korake. Vsa Evropa je v tem oziru edina. Evropa pričakuje od nove turške vlade, da bo pokazala ono konciliantnost, ki odgovarja življenjskim interesom Turčije, kot je storil Kiamil paša.

ARETACIJE V CARIGRADU.

Carigrad, 27. januarja. Vse aretirane osebe so pridržane v zaporu. Med njimi se nahaja znani urednik Ali Kemal, bivši poslanec Izmail, urednik Šebendezeade, general Arif in general Ferid.

NOTA VELESIL.

Pariz, 28. januarja. »Matin« poroča iz Carigrada, da je veliki vezir Mahmud Šefket paša večerj postal vse veleposlanike, ter jim sporočil, da bo turška vlada odgovorila na noto velesil v sredo 29. t. m.

Pariz, 28. januarja. Poslaniki tripotentente so turškemu velikemu vezirju izjavili, da Porta, ako navsetov velesil ne bo vpoštevata, ne sme računati na materialno in moralno pomoč velesil. Zlasti so naglašali, da se v tem slučaju ne bodo protivili zahtevi balkanskih držav po vojni odškodnini.

BOLGARSKO - RUMUNSKA POGAJANJA.

Bukarešt, 28. januarja. Iz zanesljivega vira se poroča, da bosta storili Avstrija in Rusija danes v Sofiji korake, da Bolgarija ugodi Rumuniji. Položaj je zelo zapleten, ker Bolgarija noče Rumuniji ničesar odstpati, dokler ni sigurna, da dobi Odrin, na drugi strani pa kralj Karol ni zadovoljen s tem, za kar se je Take Jonescu pod tem pogojem v Londonu z Danevom pogodil. Vendar noče Rumunija storiti še nobene nepreklicnega koraka in se je danes, potem ko se je odgovor na tri interpellacije glede rumunsko-bolgarskega vprašanja odgotal, seja zbornice zaključila. Zbornica se sklicuje šele, ko dočepi odgovor iz Sofije. Rumunija je v Nemčiji in Belgiji veliko vojnega blaga naročila, a je obenem sklenila, da še ne mobilizira. Po deželni pa politiki pač prirejajo shode in manifestacije za vojsko. Rumunski dezertarji v Rusiji so dobili obvestilo, da so pomiloščeni, obenem pa so vpoklicani pod orožje.

Slovenska zemlja.

Loški potok. Prefrigano slepar se je pojavil te dni v naši dolini in osušil nekaj lahkovnezev za par kronic. Kar naenkrat se je bila raznesla novica, da se je v Srednji vasi pri Urbanovih naselil dohtar, ki ozdravi vsako vrsto boleznij; zlasti hud da je zoper jetiko in revmatizem. In marsikateri je šel in se dal lečiti. Čudežni do-

DNEVNI PREGLED.

Nemškutarji in nemčurji so nedotakljivo blago. Povsod se renegatstvo obsoja kot nekaj nemoralnega — pri nas pa se štiti kot cvet državljanstva. Ko smo pred par dnevi prinesli nekoliko pojasnila o štajerskem nemškutarstvu, je dr. pravdnik vse konfiriral. V takih časih živimo. Nemška povodenj bije preko Gradca in skozi ponemčena štajerska mesta na jugu in si pripravila strugo skozi Kranjsko proti Trstu. Enako se vliva nemška struga preko Celovca ob alpski železnici na jug. In slovenski list bi o tem ne smel niti pisati. Tako brezpravnimi smo postali v naši deželi. Niti na Kranjskem ne bi smeli pisati o korumpiranih štajerskih razmerah! Razumemo! Ljudje se boje resnice. Toda dogodki v Celovcu zopet kažejo, kake pravice vživamo Slovence v Avstriji. In mi naj molčimo?

† Nadvojvoda Rainer. C. kr. korespondenčni urad javlja pod 27. t. m.: Nadvojvoda Rainer je umrl danes popoldne ob 5. uri. — »W. Z.« objavila k smrti nadvojvode Rainerja sledeče: Najstarejši princ vladarske hiše, nadvojvoda Rainer, zvest svetovalec našega cesarja, je umrl. Življenje polno truda in napora za povzdigo in utrditev države je prenehalo. Ustavnost Avstrije žaluje za svojim prvim ministrskim predsednikom, armada po nje vrhovnem zapovedniku domobranstva, znanost po vedno čuječem nje varuh, upodabljačica, in predvsem obrtna umetnost po njih pospeševalcu muzej za industrijo in umetnost po njih branitelju. — Nadvojvoda Rainer je bil rojen leta 1827. Leta 1852. je postal polkovnik in pet let pozneje je postal ministrski predsednik. V njega stavljeno zaupanje je našlo obilo upravičenja. Leta 1865. se je tem delovanju odpovedal ter se posvetil zopet svojim študijam in umetnosti, dokler ga ni pozvalo visoko zaupanje cesarjevo na mesto nadvojvodskega domobranstva. Pri vseh naporih tega dostojanstva, je vedno pazno sledil vsem pojavom napredka, ter, ali sam študiral, ali pa si dal poročati. Neumorno je deloval tudi za Cesarsko akademijo, za katero si je stekel še prav posebnih zaslug. Tja do zadnjih dni, je vedno pazno sledil vsemu novemu duševnemu življenju. Rad je občeval z umetniki in pisatelji, pri katerih se je vedno informiral o najnovejših pojavih. Pri vsa tem delovanju mu je bila dosledna in zvesta družica soproga, nadvojvodinja Marija Karolina, hči nadvojvode Karola. Ob slavlju diamantne poroke lanskega leta, sta bila oba središče navdušenih ovacij vseh slojev. Spomin nanj, kateremu dolguje država tako brezštevno dobrega in lepega, bo za vso bodočnost živih v neminljivih zahvali v knjigah zgodovine ter v srcih avstrijskih podanikov. — Nadvojvoda Rainer je umrl popoldne ob 5. uri. Smrtni boj je trajal celih 25 ur. Umiranje je bilo počasno, a brez težkih muk. Ob smrti postelji je bila zbrana vsa vladarska hiša. Tisoče ljudstva je čakalo pred palačo, odkoder se je raznesla novica smrti v par minutah po celem mestu. Mesto je v žalnih zastavah. Soproga nadvojvode je bila tik pred njegovo smrtjo pcklicana k smrti postelji. Palačo je obdajala tisočglava množica ljudstva.

Iz Maribora.

Naš klerikalni štab je popolnoma utihnil. Se pretečeni teden se je gospoda na vse pretege razkorščila, češ, ali nismo narodni? Po dolgem drezanju so se vendar udali zahtevam javnosti in povedali točke, ki so vzrok njih obstrukciji. Iz Gradca došla poročila pa so že takrat bila nad vse pesimistična, kajti nele nacionalci, marveč tudi veleposesniki so kar v prvem započetu vzele vso stvar z veliko rezervo na znanje. Še več. V gotovih — in to vodilnih — krogih se je že v naprej odklanjalo, stopiti s slovenskimi klerikalci glede delazmožnosti štajerskega deželnege zbora v resno stiko. Kot nam je javila ugledna oseba v Gradu, tudi še danes ni nič razjasnjenege. Vsa stvar visi še danes, kot je visela pred tedni med grofom Claryjem, Nemci in Slovenci. Kako daleč je danes stvar napredovala?! Vrag vedi, saj slovenski klerikalci za to sami ne vedo. Da bi pa vendarle prikriji za nekaj časa brezupnost njih položaja, slepe širšo javnost s tem, da govore o naprednih elementih stvari; v katere niti sami ne verujejo. Vedno drznejši so v njih trditvah, da hočejo napredni sloji mir za vsako ceno. Stvar bi bila smešna, da ni novo izpričevalo klerikalne nezačajnosti. Se li borimo zastoni za naše narodne zahteve, za njih vresničenje, zastoni že desetletja? Kar pa se tiče molka od naše strani, vedite, da vam nočemo začasno jemati veselje nad »Bluffom«, ki se vam je posrečilo pač le masi — nerazsodni — nasproti, začasno, ki se pa bode prej ali slej tudi — razblinil tako trenutno, kot je nastal. Takrat pa bode volilec lažje dokazati, da ste že skrajja zabredli v »žakelj«, iz katerega si niste mogli pomagati drugače kot s tem, da ste se v zadnjem hipu vrgli na to, kar ste izročili cesarskemu namestniku.

Nemščina in naše ljudske šole. Pišejo nam: V »Dnevu« in »Učiteljskem Tovaršju« se je unela huda borba proti uvedbi nemščine na

ljudskih šolah z II. šolskim letom. Nadzornika Maierja se napada, kakor bi bil on glavni krivec in kakor bi bil ta njegov predlog že uveljavljen in uzakonjen. To pa je, dovolite gospodje, vsaj pretirano in prenagljeno. Nadzornik Maier je le glasilo ali trobil c. kr. deželne vlade oziroma izvrševalec želja c. kr. vladnih svemikov. Ta nova cvetka torej ni zrastle na Maierjevem vrtnu, nego v posloju c. kr. deželne vlade Kranjske, kjer so danes seveda zelo podjetni in smeli, ker se jim nihče ne upira. Klerikalci k vsemu kimajo, naprednjaki pa... no, nočemo se zameriti, Maier je torej prinesel predlog pred c. kr. mestni šolski svet iz vladnega posloja, toda predlog še davno ni zakon. O tem predlogu bodo govorile še učiteljske konference, bode govoril še c. kr. mestni šolski svet, molčal menda ne bo občinski svet in bo moral sklepati še c. kr. deželni šolski svet. Torej še dolga pot do uvedbe. Razpravljati je treba o tem mirno, resno in globoko premišljeno ter si jih ogledati od vseh strani. Osebnosti le škodujejo ter se pri tem pozablja na bistvo. Resnica je, da so uspehi iz nemščine na ljudskih šolah zelo slabi, da imajo dečki na srednjih in deklice na licejskih šolah silne težave z nemščino ter da celo visokošolske študije trpe zaradi istega nedostatka. Ker pa moramo v vseh poklicih z Nemci uspešno tekmovati, je za Slovence popolno znanje nemščine največje važnosti. To je žalostno, a resnično. Nemškemu uradniku za njegovo napredovanje zadošča, da slovenščino jedva lomí. Slovenca, ki ne zna nemščine dobro, pa povsod odriavajo. Tako je v vseh poklicih. Slovence moramo torej Nemce pobiti s tem, da znamo vsaj dva jezika popolnoma. To zahtevajo avstrijske razmere! Zato pa se z vprašanjem slovenskih ali nemških učnih knjig resno bavijo tudi naši srednjošolski profesorji.

Reformirajte našo učiteljsko pravico! Piše se nam: V Koprju, v Gorici in drugod v Primorju imajo na učiteljskih za slovenske kandidate oddelek z slovenskim, za Lahe oddelek z laškim učnim jezikom, pri nas na Kranjskem, v tej avstrijski — Albaniji, pa je učni jezik za vse predmete razun krščanskega nauka in slovenščine — nemški! To je popolnoma nemška pripravnica! Kako se to vjema? In še to: Za moško učiteljsko se letos ustanovili »pripravljalni tečaj«, za ženske pa še — nobenega! Ali mora biti res ravno pri nas vse po — turško - narobe!

Slavno pošno upravo v Trstu opozarjamo, da dobivamo vedno pritožbe, da na poštah ni reda, posebno klerikalne upraviteljice si dovolijo marsikaj. Taka pritožba je tudi iz Sv. Petra pri Novem mestu. Zahtevamo, da se napravi red.

Tržaški Slovenci se uče treh jezikov! Pri okrajni učiteljski konferenci slovenskih ljudskih šol za tržaško okolico se je dne 7. t. m. v vrdeljski ljudski šoli sklenilo, da se vpelje pouk italijanščine s III., nemščine pa s IV. šolskim letom, tako da se uče slovenski otroci v 4. razredu kar troje jezikov: slovenščine, laščine in nemščine. — Pri nas pa pravijo, da sta še dva jezika — preveč! (Glej poročilo »Edinosti« z dne 26. t. m.)

Resnica ali šala. »Slovenec« poroča, da so klerikalci otvorili v Horjulju žvinskji tečaj za mladeniče. Udeležilo se je tega žvinskkega tečaja 19 mladeničev.

Divadlo. Revija za gledališko vprašanje prinaša v svoji 7. številki

slike in življenjepis češkega igralca Rudolfa Kafke in obširen pregled po slovenskih odrh. Tudi o slovenskem gledališču prinaša lepo poročilo.

Zrakoplov nad Idrijo. V nedeljo popoldne ob trizeht na 4 je letel nad Idrijo zrakoplov v smeri proti Gorici. Bilo je čuti toliko ropotanja in bobnenja, kakor da se vozi po zraku avtomobil. Videti je bilo zrakoplov kakor veliko vrano, ki se je ozila in manjšala, dokler ni končno, črni pikli enaka, zatonila v globoki dalji. Ko je ta čudna tica šumela nad Idrijo, so nekatere dobre oči vidèle celo njenega krmarja, ki se je držal na smeh, češ, kaj boste vi tam zdolaj v tistem kotlu! Bržkone pa imajo take dobre oči samo predpustni šaljivci, ki jih je tudi v Idriji nekaj različne kvalitete.

Tat Verdav pobegnul iz logaškega zapora. Tat Franc Verdau, o katerem smo že poročali, da je pri gosp. Sicherlu v Logatcu ukradel zlatnine za 2500 K, je ušel iz sodnijskega zapora v Gor. Logatcu. Preiskava proti njemu je bila dokončana in Verdau bi bil moral oditi 27. t. m. v Ljubljano. To mu pa ni bilo povšeči. Kazen, katere se mu je bilo nadejati, bi znašala okoli pet let. — Dne 27. t. m. ob pol 8. uri zjutraj izpuštil je jetnišničar kaznjence iz celic, da oskrbjajo običajno jutranjo toaletto. Bil je pa toliko človekoljuben, da je tudi Verdava izpuštil iz kletke in mu dovolil enako z drugimi prosto gibanje po zaprtem hodniku. Jetničar se je potem odstranil od svojih varovancev in šel pospravljati sodnijske sobe. To je porabil Verdau za beg. S koščkom lesa je odrinil zapah pri durih in prišel v prostor, odmerjen kaznjencem za izprehod. S pomočjo poldrg meter dolge deske se je povzpél do prvega okna, odprl pripro okno, potegnul desko za sabo, jo položil na odprto okence, zlezal na ta oder in dosegel višino 4 m visokega zidu, se zavilhtel čez njega in splezal po žlebu na tla in na prosto. Verdav je navihlan ptič. Kakor je bila predrzna njegova tatvina, tako je bil predrzen njegov beg. Sluga mu je preveč zapupal, oziroma preveč je zapupal logaškemu sodišču, ki ima baje mnogo skrivnih potij, pa katerih se da uiti. Verdavu se je beg nenavado dobro posrečil in je izginil kakor kača. Doselej še nimamo nikake vesti o njem.

Samomor. Pretekli petek je umrl v Razdrtem tamošnji občinski tajnik Anton Milharčič. Omenjeni je izvršil samomor in to s tem, da je izpil večjo množino lizola. Milharčič je bil strasen alkoholik in pravijo, da je izvršil samomor v navalu deličija fremensa.

Nasilen berač. 40letnega delavca Franca Zupana iz okolice Kranja je 21. t. m. aretirali v Trziču tamošnji stražnik Ignacij Pošinger zaradi beračenja. Sprva se je Zupan vedel mirno in se je tudi pustil aretirati. Nenadoma pa se je vrgel na tla, začel je zmerjati stražnika in je suval z rokami in nogami okrog sebe. Na noben način ni hotel iti naprej. Stražnik ga je le z velikim trudom spravil v zapor.

Drobiž iz Štajerske. V Knitelfeldu je umrl nemški dež. poslanec Emil Kunc. Po poklicu je bil stavbenik, zastopal pa je skupino mest in trgov Judenburg — Knitelfeld — Obdach — Oberzeiring. — Lani je defraudiral v Irdingu poštar K. Wimmer 54.000 K ter pobegnil v južno Ameriko, koder so ga pa aretirali in zaprli v La Pacu. Posrečilo se mu je te dni ukočiti. — V Mariboru so bili od orožnega sodišča radi krیده obsojeni: trgovec

LIPE FIGI: Peter Zamudova ženitev.

Povest za predpust.

I.
Morebiti se bo marsikomu zdelo, da je odveč pisati o ženitvi. Saj je to nekaj navadnega, nekaj tako vsakdanjega, kakor je vsakdanja laž ta skupna hiba vseh slabih mož, ki se čez noč izprenalje iz Pavlov v Savle, pretirajo nezne vezi samskega stanu, ter gredo — zakonskemu jarmu v naročje. Njihovo v samskem stanu razvijajoče se srce še ni dobilo kosti, in ko pride v obližje žensk, se raztopi kot surovo maslo na solncu. Toda, tudi takrat ni izgubil mož še pameti, ampak samo srce. In blagor človeku, ki ima prijatelja, ali kopersobodi, da ga obvaruje po izgubi srca, pred še večjo nesrečo.

To bi mi pritrđil Peter Zamuda tudi, ki je danes eden najsrčnejših ljudij, in to samo zato, ker so mu prijatelji preprečili — ženitev!

Ne bila bi slaba partija ta Peter Zamuda! Narobe: prav vsaka ženska bi si obilnila svoje prstke in to na obeh rokah. Prosim: dobro situiran trgovec v teh slabih časih. Res, šla ni bil eden tistih, ki bi dejal, da bi

nastala lakota in draginja, če bi on zaprl svojo trgovino; ali tudi ne eden tistih, ki žive iz rok v usta. S svojo varčnostjo si je prihranil marsikak krajcar, katerega je priložil h kupičku očetove dedščine. In živel je solidno, da je njegov prijatelj večkrat povedal (in so mu tudi drugo pritrjevali), da je poštna ura veliki nerednejša, kakor pa njegovo življenje.

Ali kakor rečeno, imajo nekateri možje svoje slabosti. In neka slabost se je pričela prijematí tudi Petra Zamuda. Kakor bi se ga lotevala jetika, tako je blede, večkrat zeljo zmešano govoril, in natakariča »Pri dobri postrežbi« se je čudila, da je skoraj polovico čaše dobrega vina popuščal, ko ga je preje raje še pol naročil.

Čudilj smo se in ugibali, kaj da mu je prišlo, in povprašal ga je sem ter tja kdo, če se mu ni pripetila kaka nesreča. Na taka vprašanja ni nikdar jasno odgovoril.

Neki večer je nenavado zgodaj po večerji odšel iz gostilne, ter poklical s seboj prijatelja Reberca. Dolgo sta se zgovarjala in Zamuda je ognjevitno pripovedoval prijatelju bogvedikaj!

Ko pa je Reberca prišel nazaj v gostilno, je naročil štefan vina in dejal: »Fantje, sedaj jo zaigramo. Peter Zamuda se je — zaljubil!«

II.
Kakor bi močan curek dežja poskropil glave zadovoljnih samcev okoli okrogle mize v kotu gostilne »Pri dobri postrežbi«, tako je prvi hip uplavala naznanjena novost tovariša Reberce. Toda samo za hip. Tišini je sledil glasen smeh. In smeh samec je res glasan, saj so to veselí, siti in svobodni ljudje.

»Mi mu ne damo dovoljenja«, je klical v kotu sedeči in si prižgal cigareto.

»Tako je, ne damo mu ga«, so pritrjevali drugovi.

»Ženitev moramo na vsak način preprečiti, naj velja kar hoče!« je dejal Reberca.

»Tako je!« je pritrjeval trebušast možak, ki je bil videti kal davčni uradnik in si naročil klobaso.

»Kak hudič se mu je vsedel v srce?« vpraša ne veliko čez štirindvajsetletni mladenič.

»Neka Johanca Ocvirek; dejal mi je, da je lepa kakor Škratova Pepca in da ima tudi nekaj drobiža. — No, mi ji že pristrizemo njene dolge prste, da ne bo segala po prepovedanem sadu«, je govoril Reberca. »Njega pa moramo napeljati na pot spoznanja. Sedaj mu govori srce, pa mu bo moral govoriti tudi razum, sedaj ima samo željo, mi ga bomo opozarjali na dolžnosti za-

konskih mož; in naj se pes obesi, če ga bo baba potem vjela v svojo mrežo.«

»Kako daleč pa sta že?« vpraša uradnik in nese precejšen kos dišeče klobase v usta.

»Pričelo se bo šele jutri. In sicer imam jaz nalogo, da odpošljem po svojem fantu tole pismo.« Reki vrže Reberca zaprto pismo na mizo.

»Tristo hudičev, pa vsak druge barve, ideja, ideja, ideja!« vpíje poleg Reberce sedeč mladenič.

»Kakšna ideja?«

»Poslušajte!« Stisnili so skupaj glave in mu radovedno gledali na ustnice, kakor bi vsaka njegova beseda pomenjala toliko kot Salomonovo psalm; »Ha, ha, ha! Skopuh je postal! Mar ne? Le pogledite: če ne bi bil postal skopuh, bi vrgel pismo v poštni nabiralnik, ko bi pritisnil znamko gori. Za denar mu je. To pismo se konfirira in odpre!«

Ko mu je hotel Reberca to zadržati, je bilo pismo že odprto. Hlastno ga je prečital. Vsebinsa mu je bila, kakor sploh pri zaljubljenih, ko si odkrivajo ljubezen.

Reberca se je jezil, pa ni nič pomagalo. »Vsi ste videli«, je vpil. »Vsi ste videli, da je pismo odprl Kobilca, da je zato odgovoren in se bo zagovarjal!«

»Dobro«, je dejal vesel Kobilca, »jaz sem ga odprl in sem zato odgo-

voren; ampak tudi jaz bom vodil to težko akcijo, da dobi Johanca Ocvirek mesto moža dolg nos, in Zamudo rešim pekla, v katerega hoče že na tem svetu!«

»Kako hočeš to storiti?« vpraša Ovcu, ki je dosedaj ostal z odprtimi usti, sedeč na dveh stoh.

»Takole«, dejal je Kobilca tiho, ko je videl, da je prišlo k sosednji mizi nekaj zakonskih mož, kateri so bili na njihovo srečo že vdovci.

»Najprvo moram imeti še dva pomočnika pri svojem delu. In to bosta vidva: ti Kaerle in ti Brlogar.«

Kimaje sta potrdila, in Brlogar je bil ponosen na soudeležbi pri zatroti proti ženskemu svetu.

»Njegova pisma bomo odpirali, prečitali in odgovarjali nanje kakor bi vse to delala Johanca Ocvirek.«

»In kaj bo dobila Ocvirek?« vpraša Reberca.

»Od nas nič. Za Zamudo smo pa mi Johanca Ocvirek in verjemite mi, da nam bo hyaležen, ker ga bomo rešili iz rok satanovih.«

Zazveneli so kozarci in zopet se je razlegal tisti glasní smeh veselih, stih in svobodnih možakarjev, živčnih v sovraštvu napram nežnemu spolu.

(Konec prih.)

J. Puchner in R. Wressnig iz Maribora, ter J. Sinkovic iz Rač pri Mariboru, na 7, 10 in 3 dni zapora. Pasiva znašaja 68.808 K 72 vin., 45.816 kron in 3389 K 38 v. — Iz Rogatica poročajo: V soboto zvečer sta zavratno napadla Janez in Tone Sentak posestnika Matijo Colneriča. Pobil sta ga s kolum in mu preiskala žepa. Ker pa nista ničesar našla, sta ga pustila ležati. Danes so ju prijeli in oddali sodišču. — V Radgoni je nasipal posestnik Franc Pfliegel 72 let staremu dninarju J. Nugerju pest rudeče paprike v oči. Nuger je čakal 14 dni, predno je šel k zdravniku. Nevarnost je, da oslepi.

RAZNE ZANIMIVOSTI.

Katastrofa na ledu. V vasi, ne daleč od Aleksandrovka pri Morskvi se vršijo vsako leto med prebivalci dveh sosednjih vasi rokoborbe na ledu. Pri letošnji ljudski slavnosti ki jo je gledalo prebivalstvo obeh vasi, so se borci tako hudo spopadli, da je bilo mnogo udeležencev rokoborbe ranjenih in izmed teh šest smrtno nevarno. Okrog ranjenih se je nagromadilo takoj prebivalstvo obeh vasi. V tem pa se je led prelomil in čez 200 oseb je padlo v vodo. Večina izmed njih se je utopila.

Romarsko božjo pot uničila povodenj. Te dni je zasačila neko karavano božjepotnikov pri Elhambri na potu med Medino in Jambo povodenj, ki je nastala vsled naraslega gorskega potoka. V valovih je poginilo 350 božjepotnikov; 50 izmed njih si je rešilo življenje.

Posledice slabe hrane. V Črnovci je zbolelo vsled slabe in pokvarljene hrane (zastrupljenega mesa) 17 tamkaj bivajočih enoletnih prostovoljcev.

Blazneš. Nekj v Argentini (J. Amerika) živeč Italijan iz Geneve je dobil v božični loteriji 2 milijona lir, katero svoto je vso zapustil dobrodelnim društvom in zavodom.

Poslopje se je sesulo. V Mankingu, v državi Teras, Sev. Amerika se je te dni sesulo velikansko poslopje v katerem je bila tudi trgovina z mešanim blagom. Pri tej nesreči je bilo ubitih 35 oseb, po večini žene in otroci. Ker je še poleg tega nastal silen požar, je zgorelo tudi mnogo drugih oseb, katere vsled nastale zmešnjave niso mogli rešiti. 20 oseb še pogrešajo ter so najbrže pokopane v razvalinah poslopja.

Ljubljana.

Oropano učiteljstvo. Diplomatičnim potom so tisti, ki bi morali stati nad strankami, izpodbili ljubljanskemu naprednemu učiteljstvu tri poštene priporjene mandate za c. kr. mestni šolski svet in sicer na ljubo ljudem, ki nimajo čiste vesti, pač pa umazane roke! Vsakdo ve, da Lundrovka ni volila naprednih kandidatov in tudi pri deželnem šolskem svetu to prav dobro vedo. Tudi sama tega ne taji in javno priznava, da je volila kandidatke Slomškove zveze. Če ima kaj vesti, mora naznaniti deželnemu šolskemu svetu, da ona ne mara biti vzrok vnebovpihoči krivici, ki se je storila z razveljavljenjem teh treh mandatov ljubljanskemu naprednemu učiteljstvu. Poštenim potom, s poštenim delom in brez obljub si je priborilo napredno učiteljstvo svoje mandate. Zdaj pa pride šolska oblast, ki s klerikalnim glasom razveljavi volitve naprednih kandidatov. Napredno učiteljstvo je bilo naravnost oropano svoje poštene zmagel! Na Turškem se kaj takega dandanes nič več ne zgodi, pač pa v vilajetu na Kranjskem. Zalostno!

Bistroumen nadzornik. Za kako malo bistroumnega so smatrali Somškarji nadzornika Maierja, bi znalo zanimati tudi širše sloje našega mesta. Radi tega hočemo obelodaniti le par slučajev, kako so nehalnežni Somškarji vodili Maierja za nos. V razredu »generala Togo« (tako nazivljajo šaljivo dotičnega učitelja) pride supirat drug učitelj. Pisala se je šolska naloga. Po končanem delu hipoma vstane deček ter pregleda zvezke součencev, umazane pobere in jih spravi na dno omare v skrit kotiček, ostale pa zopet na določeno mesto. Vprašan, zakaj dela tako, odvrne: »Ta lepi so za nadzornika, ta grdih pa ne sme videti.«
Drug Slomškar, ki upa, da ne bo dolgo čakal, da postane nadzornik odbere boljše zvezke za nadzornika. Ko zvezke popravilja, najprvo popravi s črno tinto tiste napake, ki se dajo tako popraviti, da ni preveč očitno; seveda za rdečilo potem ne ostane dosti. Ti zvezki so baje Maierju najbolj inponiral. Naprednim učiteljem se je Maier naravnost smilil, ko so videli, kako ga njegovi »herzpinkerkli« limajo.

Iz Zg. Šiške. Pri nas v Zgornji Šiški beremo pogosto v klerikalnih listih o delovanju »Prosvetnega društva«. Zadnjič smo čitali, da je na občnem zboru to velevažno društvo

izvolilo za predsednika nadučitelja v Zg. Šiški, Bregarja in za podpredsednika nadučitelja v Sp. Šiški Lautizarja. Oba sta seveda navdušena slomškarja, ker to menda nese, kajti prosvetno društvo v Šiški ne kaže sadov, da bi se morali vodje šol zanj zavzemati. Za enkrat samo en izmed. V prosvetnem društvu v Šiški imajo za tajnika nekega Prestor-ja, nadbudnega mladeniča, ki ima to dobro lastnost, da posebno rad v nočnih urah spremlja članice društva na njih oddaljene domove, s posebnim veseljem spremlja neko 13letno punico iz Kosez, ki bi imela obiskovati še ljudsko šolo, toda ker je prosvetno društvo veliko bolj važno kot pa šola, je dekletce, kot se čuje opustilo šolo in ostajalo med šolskimi urami pri prepotrebem prosvetnem društvu v istega sobi, učil jo je baje društveni tajnik ali kak član predsedstva. Posledice so bile, da je deklica v šoli zaostala in je bilo treba plačati šolnino; kje je vzeti denar? No, v prosvetnem društvu so jo hitro prosvetlili, mater okraستي, saj to ni tak greh in dekle je tudi storilo tako. Ko pa je mati prišla na sled tatvini in oštelu svojo 13letno hčerko, se ji je ista postavila po robu, češ, jaz imam tako rada Prestor-ja, da brez njega ne morem živeti; ložje brez šole. Tako se vyzga v klerikalnem prosvetnem društvu, katerega predsedstvo obstoji iz nadučiteljev Slomškarjev. In takim ljudem moramo stariši zaupati svoje otroke! Ali smo gotovi, da naši otroci hodijo v šolo? Kaj pa če hodijo otroci s 13 leti že na ljubavne sestanke. Tu treba več pozornosti, tu naj pazijo višje šolske oblasti, pa tudi orožništvo ima pri tej stvari posla.

Upravni sloj, gledališča. Smo abonenti slov. gledališča. Imamo pa to smolo, da smo abonirani v zadnjih vrstah parterja, kjer moramo poleg umetnosti uživati oz. občutiti neugodne posledice prepriha, ki vedno med vsakim odmorom strupeno preprihava zadnji del parterja in hladi abonentom noge proti njihovim. To bi morda za trenutek še ne bilo tako hudo, če ne bi imelo tudi svojih usodnih posledic. Ako se sl. ravnateljstvo ravno zanima, lahko izve, da so abonenti dobili reumo v noge ter trganje po ušesih, ker je pač čudna navada, da je hiša med odmorom na vseh straneh odprta in vratar kljub intervenciji abonenta vztraja pri tem, da mora biti parter med odmorom izpostavljen preprihi. Saj druga leta ni bilo tega! V interesu gledališča samega je, da se to odpravi, ker bi sicer abonenti, varujoč svoje zdravje, se raje odpovedali vsem umetniškim užtkom in s tem tudi ne mogli podpirati slov. umetnosti, kar bi nim samim gotovo bilo najbolj žal. Več abonentov.

Imenitna pošta. Hrušškemu poštarju Korbarju, ki je znan že daleč naokrog po svojem imenitnem uradovanju in po svoji med uradnimi urami zaprti pošti, je poslal nekdo uradno račun, ki ga je moral plačati. Korbar oddal ga je na njegovi pošti. Korbar se pa sploh niti ganil ni, da bi plačal račun. Zato so morale priti sniti višje oblasti. Zdal je možakar plačal račun, a se obenem izgovarjal, da zato ni poslal denarja, ker ni dobil računa. To je pa res čudna pošta, ki izgubi v svojem uradu poštarju samemu namenjeno pismo. Zato ni čudno, da gredo ljudje rajši v Ljubljano, če hočejo, da pride res brez reklamacij kaka pošiljatev na svoj cilj. Mi smo sicer prepričani, da se pismo ni izgubilo, ker je to nemogoče. Korbarjev izgovor kaže, da mož ne ljubi preveč božje hčerke resnice, o čemur pričajo nekatera druga njegova uradna poročila.

C. kr. okrajnemu glavarju ljubljanske okolice g. Cronu. Obrtnikom dobrujske občine je bilo c. kr. okrajno glavarstvo pridno za petami, dokler niso napravili vsi predpisani napisov glede obrti na svojih hišah. Pritožili smo se že enkrat, da se je naredila tu izjema z branjevem in krčmarjem Korbarjem. Naša pritožba ni pomagala nič; zakaj ne, lahko povemo prihodnjič. Za zdaj izjavljamo, da bomo pometali svoje napisne deske raz hiš, če še ta pritožba ne bo pomagala. Sicer živimo v ljubljanski okolici, vendar pa pod istim cesarjem, zato zahtevamo odločno enakih pravic!

O razmerah na električni železnici je prinesel »Dan« daljše poročilo. Obratni vodja je ukazal nadkontrolorju, da mora spraviti stvar v red, ob enem je pozval uslužbence, da do 24. t. m. do 11. ure dop. podajo ustno ali pismeno svoje želje. Uslužbenci so podali svoje pritožbe in pri tem se je pokazalo, da je »Dan« resnico poročal. Dva sprevednika nekaj časa ne bodeta plačevala v boln, blagajno, ker sta že plačala in drug sprevednik je dobil 32 kron 65 v nazaj. S tem je ta zadeva za enkrat končana.

Mesto venca na grob pokoj. g. ces. svetnika Ivana Murnika je darovala »Narodna čitalnica« v Ljubljani za dijaško društvo »Radogol«

20 K, kateri znesek se vroči proti pobolnici blagajništvu omenjenega društva.

Darilo. »Dramatično društvo v Ljubljani« je namesto venca na krsto blagopokojnega dolgoletnega svojega člana g. ces. svetnika Ivana Murnika poklonila 20 K »pokojniškemu skladu slov. gledaliških igralcev« iskrena hvala!

Okradena perica. Ko je pustila perica Frančiška Svetek iz Bizovika predvečerašnjem svoj ročni vozček s perilom na Dunajski cesti, ji je neznan tat ukradel perilo in obleko z znamenjem E. H. Perilo in obleka sta bila vredna 30 K.

Krvava plesna veselica. Te dni je bila v neki gostilni v Spodnji Šiški domača plesna veselica, ki je trajala do pozne jutranje ure. Okrog štirih zjutraj je nastal med več gosti preprih, ki se je tekem časa razvil v pravo bitko in pretep. Bojevniki so se obmetavali s pivskimi steklenicami in s kozarci. Pri tem je dobilo več junakov telesne poškodbe.

Cvetke s polja vzgojeslovskega. »Ženske učiti, to je, kakor šilkrotke z zolnom pitati.« — »Oh, zakaj sem šolmašter postal — saj vendar nisem tako neumen.« — »Kaj sem se pregrešil, da imam take osle za pokoro.« — »Če bi bike učil, bi sedaj že kaj znali.« — »Kaj ženske v šolo silijo — to je, kakor bi koštrune v teater peljali.« — »Prokleti kozli, teleta itd.« Dobi smo te cvetke, da jih po svoji presodimo. Kdor jih je nasadil, bo menda lahko spoznal, da so njegove. Po našem mnenju ne diše posebno lepo.

Iz gledališke pisarne. Jutri, v četrtke za par-abonente Offenbachova Owiłska opereta »Orpheus v podzemlju«. Obilni poset in burni smeh občinstva priča, kako se ta veseli umotvor ni še prav nič postaral in da čara slušalce in gledalce z isto neodolljivo silo, kakor ob času svojega nastanka. V soboto, 1. februarja francoske veseloigra »Mala čokoladnica« v režiji za Fiferja, za par-abonente. V nedeljo popoldne (izven abonemaja, za lože par) Weisova opera »Naskok na mlino«, zvečer »Mala čokoladnica« za nepar.

V mestni klavnici se je zaklalo od 12. januarja do 19. januarja 1913: 56 volov, 8 bikov, 16 krav, 308 prašičev, 127 telet, 28 koštrunov, 9 kozličev. Vpeljanega mesa je bilo 688 kg. Zaklane živine se je vpeljalo: 1 govodo, 3 prašiči, 23 telet, 1 koštrun, 3 kozlički.

Kinematograf »Ideal«. Sijajna veseloigra »Mladost in norost« z Asto-Nielsen je dosegla zopet velik uspeh. Sploh je ves spored tako zanimiv, da zapuste obiskovalci kino v prepričanju, da so se res izborno zabavali. V petek »Kralji rudnikov«, senzacijska drama.

Trst.

Kako pripravljajo tla klerikalni stranki! Iz Skednja pri Trstu smo prejeli dopis, iz katerega je razvidno kako delajo razni fajmoštri in kaplani za klerikalno stranko. Iz dopisa citiramo glavne podatke: »Kakor znano so se plavži v Skednju precej povečali. Zato pa se rabi tudi več delavcev. Povečini pa prihajajo delavci iz Jesenice in iz raznih drugih krajev na Kranjskem, Korškem in Stajerskem. Večina teh novih delavcev je bila brčkone včlanjena v krščansko-socialnih organizacijah, ker o tukajšnjih naprednih organizacijah ne mara slišati ničesar, ampak se vpišuje v takozvano Jugoslovansko strokovno zvezo, ki je klerikalna — v resnici politična, a le navidezno strokovna organizacija. Največ delajo za to klerikalno društvo tukajšnji gospod fajmošter, kar je umljivo. Na vse mogoče načine si torej prizadevajo, spraviti v klerikalno društvo vse delavstvo v plavžih. To je čista resnica in kdor tega ne verjame, naj se o stvari sam prepriča. Kakor je iz dopisa razvidno, nikakor ni pravilno stališče »Edinosti«, ki kar molči, da sirsavno se dela za njenim hrbotom nazadnjaška stranka, ki je našemu narodu že toliko škodovala. Če je »Edinost« res napredno politično društvo, kakor večkrat poudarja, potemakem naj nastopi odločno proti tem klerikalnim pijavkam, ki hočejo razdirati, ki hočejo uničiti edinost in slovo. Če pa »Edinost« tega ne stori, potemakem pa bomo smatrali »Edinost« za nazadnjaško politično društvo, ki komaj čaka, da bi se ustanovila v Trstu klerikalna stranka, da bi se jej mogla ona čimprej pridružiti.

Nar. soc. mladinska organizacija v Trstu. Kakor smo že poročali v »Dnevu«, je določeno ustanovni občni zbor »Narodno-socialne mladinske organizacije« na dan 16. februarja 1913. Lahko odkritosrčno izjavimo, da ni imelo pri ustanovitvi nobeno društvo toliko ovir, kakor »Nar. soc. mladinska organizacija«. Ze čez pol leta obstoji pripravljani

odbor. Imel je velike simonosti in mnogo opravkov. Sicer pa je v enem oziru dobro, da je obstojal toliko časa pripravljani odbor — se je javnost vsaj pred ustanovitvijo te mladinske organizacije precej informirala o njenem namenu in v pomenu take organizacije za slovensko mladino. Sicer nas še ni vsak razumel. Tada smo lahko trdimo, da je velika večina slovenskega ljudstva poučena v potrebi take organizacije. Nekaj pa je tudi takih, ki nas sicer razumejo, a nas nočejo razumeti. S tskimi bavitvi se, pa je brezpomembno. Prišli pa bodo konečno tudi ti ljudje do prave pameti, saj se razmere vedno izpreminjajo. Zaenkrat nimamo drugih želja kakor te, da bi se slovenska mladina pred ustanovitvijo občnim zborom vpisala v »Nar. soc. mladinsko organizacijo«. Obenem pa se obračamo na slovensko javnost s prošnjo, da bi se nam blagovolilo darovati knjige. Nekaj jih že imamo, a to je še vse pre malo za veliko in lepo knjižnico. Knjige naj se pošillajo na naslov: Tainištvo »Nar. soc. mladinske organizacije« v Trstu (hiša »Stare policije« blizu kons. društva »Jadran« pri Sv. Jakobu).

Ograjo napravljajo. »Dan« je že enkrat pisal o nevarnem kraju, ki se nahaja blizu Skednja, na strani, obrnjeni proti Trstu. Na tem kraju je namreč hrib precej razkopan in izgleda kakor prepad. Prepad je zelo globok in bi se človek prav lahko pobil do smrti, ako bi ponesrečil. Nevaren je ta kraj zlasti za otroke, ki so se ob njem zmerom igrali. Pa tudi za odrasle ljudi je nevaren, posebno ponoči, kadar se nič ne vidi. Le pravo čudo je, da se do danes ni nihče prekučnil v globočino. — Kakor rečeno je »Dan« pisal o tem in grajal, ker ni bilo nikake ograje na tem nevarnem mestu. Pred tremi meseci je začel »Dan« grajati to škandalozno indiferentnost onih, ki bi morali skrbeti za varnostne odredbe. Pones pa poročamo, da je oster nastop »Dneva« pomagal v toliko da so se gospodje indiferentnejši za stvar pobrgali. Sedaj se torej že napravlja ob prepadu železna ograja, ki bo v najkrajšem času dokončana. Torej zopet en korak naprej na polju varnostnih odredb. List pač mnogo koristi.

Slovenski odvetniški uradniki v Trstu se zelo malo brigajo za svoje stanovske koristi. Vsi stanovi so dandanes organizirani in si prizadevajo priti potom organizacije do boljših razmer. V tem oziru pa stoji s slovenskimi odvetniškimi uradniki v Trstu zelo slabo. Brčkone se jim godi predobro? Dvomimo o tem. Kako da se brigajo za svoje stanovske koristi, kaže najboljši sledeči slučaj: Pretekli teden so bili vabljani na sestanek vsi slovenski odvetniški uradniki v Trstu, v svrhu ustanovitve skupine, oziroma podružnice »Društva jugoslov. odvetniških in notarskih uradnikov« s sedežem v Celju. Prišlo je na ta važen sestanek vseh skupaj — četvero odvetniških uradnikov, dasiravno jih je v Trstu ogromno število. Dandanes so organizirani navadni težaki, ki gotovo ne posedujejo tiste izobrazbe, kakor uradniki; uradniki pa niso organizirani, akoravno so izobrazbenjeji kakor navadni delavci in se jim gode velike krivice. Zalostno je to in biti bi moralo vsakega odvetniškega uradnika sram, da se tako malo zanima za organizacijo, ki presinja dandanes vse javno življenje. Vse, ki hrepeni po dosegi boljše bodočnosti, se združuje. Posameznik je v boju proti močnemu nasprotniku, ki je trdno združen, brezpomemben. Zaradi tega bi bilo v prvi vrsti pričakovati dela v tej smeri od onih delojemalcev, ki so na višji duševni stopnji, torej od delavcev, ki služijo svoj kruh z duševnim delom. Upamo, da bodo te vrstice kaj pomagale in da bo prihodnji sestanek, ki bo sklican v najkrajšem času, bolje obiskan.

Na zadnjem občnem zboru »Tržaškega podpornega društva« je baje stavlil deželni poslanec dr. Wilfan predlog, da bi se omenjeno društvo naročilo tudi na »Dan«. Predlog pa je bil odklonjen. Zakaj, čemu? Kaj mislijo gospodje, da člani društva ne bodo čitali »Dneva«, ako ga ne dbe v čitalnici »Tržaškega podpornega društva«? Zelo se motijo, če imajo takšne misli. Mislimo, da članom društva vseeno ne bo stala pribita resnica, ki jo razširja neodvisen dnevnik »Dan«. Kdor je prijatelj »Dneva«, bo »Dan« vseeno čital, ne ozira se na to, ali je to raznim gospodom pogodu ali ne. Sicer pa je to najboljši dokaz, v kako strašnem nazadnjaštvu in blatu se nahajajo oni ljudje, ki se boje naprednih, ostrih in revolucionarnih listov.

Govorniško šolo otvoril v petek Nar. del. organizacija. Pouk bo od pol 8. do pol 10. vsaki petek. Govorniška šola je samo za člane in članice Nar. del. organizacije. Kdor se želi vaditi v govorništvu, kdor bi rad

postaj dober govornik, oziroma govornica, ta naj pride v petek točno ob pol 8 zvečer v društveno dvorano, v ulici sv. Frančiška številca 2.

Konferenca odbornikov vseh strokovnih organizacij N. D. O. se je vršila ob veliki udeležbi preteklo nedeljo predpoldne. Konferenco je vodil strokovni tajnik Brandner. Debata je bila obširna, saj je bilo na dnevnem redu sedem zelo važnih točk. V debato so posegli skoraj vsi zastopniki strokovnih organizacij. Sklepi konference so važni in se izvrše nemudoma. Ta konferenca bo obradila obilo dobrega sadu.

Na zborovanju delavcev čistilnice petroleja, ki je bilo preteklo nedeljo v kons. društvu pri Sv. Ani, se je sklenilo, ponovno intervenirati pri ravnateljstvu glede skrajšanja delavnega časa.

Šaljivi list »Brivec« je v četrtek zopet izšel Dobiva se po vseh tržaških tobakarnah. Številka stane 20 vinarjev.

Velik ples N. D. O. kakor vsako leto, priredi Narodna delavska organizacija tudi letos veliki ples in sicer na pustni torek v »Narodnem domu«. Med drugimi točkami je na sporedu tudi srečolov. Najdragocenejši dobitek bo zlat prstan. Za ta ples se vse zelo zanima.

Lepo vreme. Pretekli teden je v Trstu deževalo. Šele koncem tedna se je vreme izpremenilo. V petek se je prikazalo solnce. Mraza ni. Burje tudi ne občutimo. Vreme je toplo in zelo prijetno. Zlasti pa je lepo ob morju. Človeku kar trepete srce od samega veselja, kajti narava je tu ob morju pri lepem vremenu jako lepa. Da bi se vzdržalo tako vreme, to je naša želja.

Mandolinistična skupina »Viktor Parma« priredi na pustno nedeljo dne 2. februarja damski plesni venček (Soirs de dames) v prostori otroškega vrta pri Sv. Jakobu (stara policija) od 6—12 zvečer. Zabava bo krasna. Pleše se kotiljon in vijolični valček. Šaljiva pošta bo delovala ves večer. Med odmorom srečolov na krasne dobitke. Ker bo ta prireditev nekaj novega za šentjakobčane si nadeja skupina obilo udeležbe potom članov in njih prijateljev. Mladeniži in gospodične prišite torej na pustni venček, da dokazete s tem spoštovanje do tolikaj prijubljene godbe mandolinistične skupine »Viktor Parma«.

Društva.

Veliki pustni korso ali Slavčeva maskarada, ki se vrši v nedeljo 2. februarja, ima naslednji spored: Od polu 8. do 9. ure zvečer zbirališče skupin, mask in narodnih noš, na to velika maskarada in ples na korzenu s sodelovanjem polne slovenske filharmonije in raznih drugih godb. Pri plesu je vpeljana najnovejša ameriška volilna pravica, to je pri vsakem plesu volijo dame in gospodje. Med plesom se vrše vsakovrstni nastopi in prizori s predpustnega korza. Ob 11. uri velik sprevid mask. Vstopnice se dobivajo v trafikah, če Češkove, pri zlatarju g. L. Černetu v Wolfovi ulici ter na dan maskarade v hotelu »Unione«. Maske dobe vstopnice le proti izkazu vabila na dotično ime.

Slov. trg. društvo »Merkur« v Ljubljani naznanja, da se bo vršil XII. letni občni zbor v nedeljo 9. februarja t. l. ob 10. dopoldne v društvenih prostorih (Nar. dome). Na dnevnem redu so sledeče točke: Pozdrav predsedstva, poročilo tajnika, poročilo blagajnika, poročilo preglednega v računov, volitev odbora in sluhčnosti. Gg. člane vabimo k prav obilni udeležbi.

Društvo hišnih posestnikov v Ljubljani priredi letošnji občni zbor v petek, 31. januarja t. l. ob 8. uri zvečer v pritlični dvorani hotela »Unione«. Vse posestnike vlijudno vabi k sestanku načelništvo.

Najnovejša telefonska in brzozjavna poročila.

POSLANSKA ZBORNICA.

Dunaj, 28. januarja. Začetkom današnje seje poslanske zbornice se je predsednik Silvester spomnil preminulega nadvojvode Rainerja, najstarejšega člana habsburške rodbine, ki je stal ob zibelci naše ustave. Predsednik si izprosi dovoljenje sporočiti izraz sožalja vladarski hiši in soprogi preminulega nadvojvode, nakar zbornica v znak žalosti ni prešla na dnevni red, marveč se je odgodila do 12. ure. Po odmoru je govoril predsednik posmrtnico poslancu Černyu. Nato se je zbornica bavila z zakonom o nalezljivih boleznih. Češki poslanci so v današnji seji zbornice stavlili na

domobranskega ministra Georgija vprašanje, v koliko so resnične vesti o odpustu rezervistov. Georgi je odgovoril, da so dobili poveljniki armadnih zborov ukaz, odpustiti 5% onih rezervistov, ki so bili vpoklicani pred Božičem. Pravico do tega odpusta imajo oni, katerim občina potrdi, da so doma nujno potrebni.

**RUMUNSKO-BOLGARSKA
POGAJANJA.**

Solun, 28. januarja. Iz Sofije semkaj došla poročila zatrijujejo, da vlada vsled nameravanega rumunskega ultimata med bolgarskim narodom veliko razburjenje. Kljub temu je ministrski svet sklenil, da ne bo odnehal, ampak samo pozval ljudstvo v dotičnih krajih, katere zahteva zase Rumunija, naj se eventualni oboroženi rumunski sili ne ustavlja s silo.

**BOJ PROTI ANGLEŠKIM
SUFRAGETKAM.**

Dublin, 28. januarja. Tu so danes aretirali tri sufragetko, ki so razbile okna na palači irskega podkralja v Dublinu. Razburjene sufragetko so bile takoj objavene na mesec dni prisilnega dela.

MIROVNA POGAJANJA.

London, 28. januarja. Kakor poroča »Reuter Bureau«, so imeli balkanski delegati danes popoldne tri ure trajajočo sejo, na kateri so sklepali o neki noti, ki se ima izročiti Turčiji.

London, 28. januarja. Današnjemu srbskemu dnevu je prisostvovalo 30 članov, med njimi princ Pavel Karagjorgjevič. Zvečer je dr. Danev konferiral z Greyjem.

Berlin, 28. januarja. »Berliner Tagblatt« poroča iz Petrograda: Kljub trdnemu prepričanju, da bo turški odgovor na kolektivno noto velelasti negativen, vendar v ruskih vladnih krogih ni čisto nobenega razburjenja. Ruski merodajni krogi so trdno prepričani, da bodo tudi mladoturki prejkoslej pozeleli mir, ker se ahaja Turčija v velikih finančnih tiskah.

PRED ČATALDŽO.

Carigrad, 28. januarja. Pri Čataldži je prišlo med IV. armadnim zborom pod poveljstvom Čerkeza Abuk paše, osebnega prijatelja ustreljenega Nazim paše, in med pristaši mladoturškega komiteja do krvavega spopada. Moštvo Abuk paše sestoji večinoma iz Kurdov in Arabcev, od katerih so prvi pristaši Abdul Hamida. Abuk paša in njegovi trde, da je Enver bej Nazim pašo sam s šestimi strelji iz revolverja ustrelil. Vojake pa je zelo razburila tudi vest, da hoče vojno sodišče obsoditi na smrt Kiamil pašo. Abuk paša je poslal vezirju Mahmud Šefketu od veliko častnikov podpisano proklamacijo, naj odstopi, če ne, primarširajo Arabci in Kurdi v Carigrad. Stvar je postala tako opasna, da je vlada na prvo poročilo, ki ga je dobila o krvavih spopadih pri Čataldži, odposlala tjakaj Talaat bega.

Pariz, 28. januarja. Vest, da namerava Abuk paša s svojimi pristaši udariti na Carigrad, se tu smatra kot čisto mogoča. Francoski poslanik v Carigradu je že zahteval od Mahmud Šefket paše, naj dovoli prihod dveh francoskih vojnih ladij pred Carigrad.

Carigrad, 28. januarja. Listi poročajo, da je stotnik Hakki Ali z mnogimi svojimi tovariši prestopil na bolgarsko stran.

AVSTRIJSKE LADIJE PRIPRAVLJENE ZA DARDANELE.

Pulj, 28. januarja. Dve vojni ladiji sta pripravljene, da takoj odplujeta v turške vode.

Last in tisk »Učiteljske tiskarne«. Odgovorni urednik Radivoj Korenc.

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pismenim vprašanjem je priložiti znamko 20 vinarjev. — Pri malih oglasih ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanjim inserenti v znakah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Odda se takoj po ceni soba s kuhinjo na Ambroževem trgu št. 3. III. nadstropje; istotam se sprejme en dijak na stanovanje.

Hišna šivilja se priporoča cenjenim damam. Gre tudi na deželo. Poudbe na »Prvo anončno pisarno«.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vlijudno vabimo na novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim je potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času obnovite, da pošiljanje ne preneha in da dobe vse številke

„DAN“

velja v Ljubljani na dom dostavljen:

Vse leto	. K 18—	Cetrlet	. K 450
Pol leta	. K 9—	En mesec	. K 150

V upravnistvu prejemam na mesec K 120.
S pošiljanjem po pošti v Avstriji velja:

Vse leto	. K 20—	Cetrlet	. K 5—
Pol leta	. K 10—	En mesec	. K 170

Za Nemčijo vse leto K 24. Za Ameriko in druge dežele vse leto 30 K.

Naroča se lahko z vsakim dnem, a hkratu se mora poslati tudi naročnino, drugače se ne oziramo na naročilo.
Pri reklamacijah naj se navede vedno dan zadnjega plačila naročnine.
List se ustavlja 10. dan po potekli naročnini brez ozira in vsakemu, kdor je ne vpošlje o pravem času.

Upravištvo „DNEVA“.

*Spominjajte se
dijaškega društva
„Domovina“!*

Najfinejši ŠPIRIT

iz žita oddaja na debelo od 60 litrov naprej po nizki tovarniški ceni veležanjarna

M. ROSNER Co.

v Ljubljani, poleg pivovarne „UNION“.

FR. P. ZAJEC
Ljubljana, Stari trg št. 9

priloga kot prvi slovenski izprašan in oblastveno koncesijonirani optik in strokovnjak svoj

optični zavod.

Daljnogled, toplomer, in zra. omere vseh vrst. Očala, sčipalniki natančno po zdravniškem receptu. Cenike pošiljam na zahtevo zastoj in poštne prosto.

Teodor Kune

Prešernova ulica št. 5, I. nadstropje.

Damski modni salon

za angleška in francoska
.. dela se priporoča. ..

Tržaške Slovence

opozarjamo, da se prodaja v Trstu dnevnik »DAN« v sledečih tobakarnah:

- ZELEZNIK, Sv. Ivan.
- TROGAR, ulica Giulija.
- BONORA, ulica Stadion.
- TREVISAN, ulica Fontana.
- STANIČ, ulica Molinpicolo.
- SEKOVAR, ulica Kaserma.
- BAJC, ulica Gega.
- LAURENČIČ, trg Kaserma.
- MOŽE, ulica Miramar.
- HREŠČAK, ulica Belvedere.
- ARTOŠ, ulica Belvedere.
- KICHEL, Rojan.
- GERŽINA, Rojan.
- VIVODA, Rojan.
- BENUSI, Greta.
- HRAST, ulica Poste.
- BILLAN, ulica Cavana.
- RAUNACHER, ulica Campo Marzio.
- RAUTINGER, ulica Riva Grumula.
- PIPAN, ulica Ponte dela Fabra.
- BEVK, trg Goldoni.
- SCHERMIN, ulica Bariera.
- PELISAN, ulica Bariera.
- BEDENJ, ulica Madonina.
- BELLO, ulica V. Bernini.
- GRAMATICOPULO, trg Bariera.
- PAPIC, ulica Sete Fontane.
- MURARO, ulica Sete Fontane.
- BRUNA, ulica Rivo.
- RONCELJ, ulica S. Marco.
- SEGULIN, ulica Industria.
- ZIDAR, Rocol.
- SCHIMPF, državni kolodvor.

Kupujte „Dan“.

- „Dan“ je edini slovenski neodvisni politični dnevnik.
 - „Dan“ je najbolje informiran slov. dnevnik.
 - „Dan“ je edini slovenski dnevnik, ki izhaja tudi ob nedeljah in praznikih.
 - „Dan“ je najodločnejši neodvisni jutranji list.
 - „Dan“ je najcenejši napr. dnevnik; posamezni izvodi po 6 vinarjev, s pošto mesečno le K 170.
 - „Dan“ je razširjen v najširših ljudskih slojih, ker ga vsakdo rad čita in je zato jako uspešno oglaševanje v njem.
 - „Dan“ prinaša interesantne in znamenite zgodovinske romane.
 - „Dan“ prinaša znamenite sodobne političke karikature.
 - „Dan“ je odločen zagovornik vseh zatiranih.
- Sirite „Dan“ med ljudstvom.

Slove ne! Spominjajte se naše prekoristne Ciril in Metodove šolske družbe!

Vabilo na občni zbor

I. društva hišnih posestnikov v Ljubljani,

ki bo

v petek, 31. januarja t. l. ob 8. zvečer v hotelu „UNION“ (mala dvorana)

s statikalničnim sporedom.

ODBOR.

Radi inventure

prodajam vso zimsko zalogo kostumov, mantijev, paletojev, jopic, bluz, raglanov, oblek, klobukov in vse drugo blago 50% pod lastno ceno.

„Angleško skladišče oblek“

O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine

H. SUTNER
Ljubljana, Mestni trg 25.

Lastna protokolirana tovarna ur v Svici.

Tovarniška znamka

„I K O“

Cenik zastoj in poštne prosto.

Slavn. občinstvu v mestu in na deželi vlijudno priporočam največjo zalogo krasnih

nagrobnih vencev in trakov z napisi.

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.

Cene brez konkurence.

V zalogi je vedno do 500 kosov od 2 do 60 K komad, tako, da si vsakdo lahko izbere.

Fr. Iglič :: Ljubljana ::
Mestni trg 11-12.

Ob nedeljah se dobivajo venci v isti hiši v I. nadstr.

Učiteljska tiskarna

Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6 :

se priporoča slavnemu občinstvu za izvršitev vsakovrstnih tiskovin. Vsled najmodernejše uredbe izvršuje naročila najokusnejše in v najkrajšem času. — V zalogi in razprodaji ima najnovejše izborne mladinske spise, kakor tudi vse šolske, županijske in druge tiskovine.

Litografija. Cene najnižje! Notni stavek.